

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. **4** - 19**53**

121

B I N N E N L A N D S E   V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht No. 4 - 1953

V E R T R O U W E L I J K

I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de C.P.N. en haar Hulporganisaties	"	5
III	Vakbeweging	"	12
IV	Andere Stromingen	"	15
V	Indonesië	"	18
VI	Overzicht stakingen April 1953	"	21

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAALNasleep Doktersaffaire

De artsenkwestie van het Kremlin werd in de maand Mei formeel afgesloten met de summiere bekendmaking van Moskou, dat de schuldigen - Rioemin e.a. - bestraft zijn. Over het lot van Ignatjew, voormalig minister van Staatsveiligheid, die vanaf Stalins dood tot begin April jl. een van de vijf partijsecretarissen der C.P.S.U. was, zijn geen nadere mededelingen gedaan. Zijn afzetting behoeft geen ongenade in te houden. Zolang niet kan worden opgehelderd wie Ignatjew in de interne strijd om de macht steunden en belaagden, zijn alleen gissingen mogelijk t.a.v. de positie van hem en anderen, getroffen door de nasleep van het "dokterscomplot".

Wel kan worden geconstateerd, dat de aan Ignatjew ten laste gelegde "politieke blindheid en achteloosheid" een nieuw soort zuiveringsformule is geworden, een vondst van de machtige Beria, de huidige minister van Binnenlandse Zaken.

De partijgoden in de landen achter het IJzeren Gordijn hebben haar ijlings overgenomen en bedienen er zich van ter verwijdering van vermeende of echte rivalen.

Zuivering in Oost-Duitsland

Zo nam het 13e Plenum van het Centraal Comité der Sozialistische Einheitspartei Deutschland (S.E.D.) in een zitting d.d. 13 en 14 Mei jl. een resolutie aan tegen Dahlem en andere partijfunctionarissen. Lessen werden getrokken uit het proces tegen Rudolf Slansky c.s. onder de leuze: "Schluss mit der Sorglosigkeit und Blindheit gegenüber den Feinden des Volkes".

Franz Dahlem, tot voor kort een der machtigste S.E.D.-leiders, lid van het Politburo en van het Partijsecretariaat, hoofd van de kaderafdeling en vermoedelijk belast met het zogenaamde "Buro-West" van de S.E.D. - dat alle communistische activiteit in West-Duitsland zou dirigeren - werd, hangende het tegen hem ingestelde onderzoek, ontheven van zijn partijfuncties. Hij is nu verwijderd uit het Centraal Comité, en daarmee ook uit het Politburo en het Secretariaat.

Twee motieven gelden voor het nemen van deze ingrijpende maatregelen:

1. Dahlem's verantwoordelijkheid voor de liquidatie van de "Auslandsleitung der K.P.D." in September 1939 in Frankrijk;
2. Zijn contact met de zgn. Amerikaanse agent Noël H. Field, (verdwenen achter het IJzeren Gordijn) en met andere agenten (de zaak Rudolf Slansky c.s.).

Dahlem, die in 1939 een der drie secretarissen van de Auslandsleitung der K.P.D., de zgn. Pariser Emigration, was, gaf aan de communistische ballingen in Frankrijk, na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, de opdracht zich bij de Franse autoriteiten te melden.

VERTROUWELIJK

De S.E.D.-leiding interpreteert deze instructie thans als een bewijs van wantrouwen jegens de toenmalige politiek der Sowjet-Unie, die blijkens het Molotow-Ribbentrop Pact een samenwerking tussen het Derde Rijk en Rusland beoogde.

Insteede van de illegale strijd tegen het "Franse imperialisme" te voeren, propageerde Dahlem de aanmelding van de K.P.D.-emigranten, wat, volgens de aanklacht, de liquidatie der K.P.D. inhield. Franz Dahlem e.a. werden door het regime Pétain (Vichy) uitgeleverd aan de Gestapo en overgebracht naar het Duitse concentratiekamp Mauthausen, waar hij in 1945 bevrijd werd.

Het is niet uitgesloten, dat de Oost-Duitse partijleiding zogenaamde bezwarende verklaringen omtrent Dahlems gedrag in gevangenschap in petto houdt voor het geval hij weigerachtig blijft zijn "schuld" t.a.v. de hiervoren vermelde tenlasteleggingen volmondig te bekennen. Ten overvloede zij opgemerkt, dat Dahlem, al ruim 30 jaar partijlid, eertijds politiek commissaris in de Spaanse burgeroorlog, een der voornaamste leiders is van de naoorlogse internationale verzetsbeweging (F.I.A.P.P.-thans F.I.R.). In deze laatste hoedanigheid had hij sedert de bevrijding ook contact met vooraanstaande communistische verzetslieden uit Nederland.

Nieuwe Vonnissen te Praag.

In de grote showprocessen tegen Kostow/Rajk/Slansky speelden de belastende "verklaringen" van Noël H. Field voornoemd een voorname rol.

Onlangs vond een naspel hiervan plaats. Op 25 en 26 Mei werden "vier verraders en spionnen" te Praag gevonnisd, o.w. Richard Slansky, de broer van Rudolf Slansky, welke laatste met tien anderen in December 1952 is terechtgesteld.

De vier nieuwe beklagden, van wie drie Joden, kregen allen gevangenisstraffen, variërend van levenslange opsluiting tot 25 jaar. Hun namen waren reeds herhaaldelijk genoemd in het proces tegen Rudolf Slansky, eertijds Algemeen Partijsecretaris der Tsjechische c.p.

In de uitvoerige beschuldigingen tegen Dahlem, uitgesproken door Hermann Matern, lid van het Politburo en voorzitter der Centrale Partijcontrolecommissie van de S.E.D., - "Neues Deutschland 20 en 21 Mei 1953 - wordt de verbinding gelegd tussen Dahlem, Slansky, Zionisten en vrijmet-selaars. Daarmede is de bekende terminologie nogmaals opgedoken, die furore maakte in de voorbije herfst en winter.

Moskou en de Duitse kwestie

Op 21 April jl. werd Semjonow, de politieke adviseur van generaal Tsjoekow, teruggeroepen naar Moskou en als zodanig vervangen door Joedin. Laatstgenoemde Kominform-man, die zijn sporen heeft verdiend als partij-philosoof

en intrigant, was sinds het XIXe Partijcongres der CPSU candidaat-lid van het Partijpresidium. Met de dood van Stalin verdween Joedin uit dit hoogste bestuurscollege der Partij.

Op 28 Mei daaropvolgende kondigde Radio-Moskou aan, dat de Raad van Ministers der Sowjet-Unie besloten heeft om de Russische Controle-Commissie in Duitsland op te heffen en de hiervoren genoemde Semjonow tot Hoge Commissaris te beroemen. Deze kreeg o.a. de opdracht "het onderhouden van de verbindingen met de bezettingsautoriteiten van de U.S.A., Groot-Brittannië en Frankrijk in de vraagstukken, die geheel Duitsland raken".

Het is een opvallende beslissing, die illustreert, dat de hereniging van Duitsland de leiders van de Sowjet-Russische buitenlandse politiek bij voortdoring bezighoudt als een alternatieve mogelijkheid om uit het slop te geraken.

De mutatie Semjonow-Joedin-Semjonow, waarbij Semjonow thans gaat optreden als eerste man ter behartiging van de Russische politieke belangen in Duitsland, gedooft de veronderstelling, dat de Duitse kwestie het Kremlin nog altijd veel hoofdbrekens kost. In elk geval is voor het ogenblik met de terugkeer van Semjonow in Berlijn bereikt, dat Sowjet-Rusland voortaan in een civiel persoon van gelijke rang als de westerse Hoge Commissarissen zal zijn vertegenwoordigd.

Gemeenteraadsverkiezingen.

In Frankrijk en Nederland gaven de stembusuitslagen een uiteenlopend beeld te zien voor wat betreft de successen van het links extremisme. Terwijl in ons land de communisten hun invloed opnieuw zagen verminderen, mocht de P.C.F. ervaren, dat zelfs de affaires Marty-Tillon etc. en het artsencomplot haar geen numerieke afbreuk deden. Ten aanzien van de teruggang der C.P.N. kan worden verwezen naar de beknopte samenvatting in het volgende hoofdstuk.

Voor de Franse verhoudingen kan de aandacht worden gevestigd op enkele passages van een rapport, dat samengesteld werd op last van het Franse Episcopaat. In alle diocesen werd een diepgaand onderzoek naar de sociale toestanden ingesteld.

De N.R.Crt 22-5-53 gaf een samenvatting met o.m. de volgende markante citaten:

"Het onbegrip van het patronaat" (d.w.z. de werkgevers)

"verschuilt zich achter de ideeën van de vrijheid en verdediging van het gezag".

"In de wereld van de werknemers heerst een sfeer van klassenstrijd. De grote meerderheid maakt er geen politieke doctrine van, maar ziet haar als een maatschappelijk feit".

"De arbeiders constateren in werkelijkheid, dat er tussen werkgevers en werknemers een belangentegenstelling bestaat, die te wijten is aan het kapitalistische stelsel, en dat zij, om verbetering in hun toestand te brengen, steeds hun toevlucht tot geweld hebben moeten nemen".

VERTROUWELIJK

Vender luidt het, in de vertaling van de N.R.Crt:
"Over de gelatenheid, die zich in de wereld van de werk-
nemers manifesteert, moet men zich geen illusies maken.
"Zij kan morgen dienen tot springplank voor een gewelddadige
"uitbarsting".

Tenslotte wordt opgemerkt:

"De arbeiders geloven meer aan een structurele ledan aan een
"morale hervorming. Het vertrouwen in het socialisme blijft
"daardoor onveranderd, aldus het rapport van de geestelijk-
"heid, dat ervan gewaagt, dat de vurigste verlangens eerder
"uitgaan naar een gewelddadige revolutie dan naar een revo-
"lutie in overleg".

Uit het vorenstaande blijkt wel, dat de situatie in
Nederland hiermede bezwaarlijk is te vergelijken.

Churchill's voorstel.

Na de reactie van de "Prawda" op Eisenhowers rede, (zie
M.O. 3-'53) heeft het Sowjet-Russische dagblad zich bezig
gehouden met een politieke toespraak d.d. 11 Mei jl. van de
Britse premier. Winston Churchill bepleitte o.a. persoonlijk
overleg op korte termijn tussen de hoogste leiders der grote
mogendheden en het sluiten van een nieuw Locarno-pact, i.c.
een garantie tegen agressie.

Washington's eerste reactie op dit voorstel bleek ge-
reserveerd. Op 20 Mei daaropvolgende stelde Eisenhower voor
een conferentie op de Bermuda's te houden.

De "Prawda" van 24 Mei reageerde hierop met lof voor
sommige onderdelen van Churchill's denkbeelden, maar toon-
de ernstig voorbehoud t.a.v. een Bermuda-conferentie. Het
voorstel van Churchill voor een conferentie van de Grote
Vier zou, volgens dit blad, alleen aanvaardbaar zijn, wan-
neer het Westen niet komt met tevoren klaargemaakte eisen.

De onafhankelijke "Observer" 31-5-53 gaat op deze Rus-
sische beduchtheid in. Het hoofdartikel van dit Zondagsblad
eist initiatief van de Britse regering. Deze dient zowel met
Amerika als met Rusland tegelijkertijd contact op te nemen
ter voorbereiding van het door Churchill gewenste overleg.
Het Engelse weekblad loopt vooruit op een nadien bekend ge-
worden beslissing om de conferentie op de Bermuda-eilanden
tot eind Juni 1953 uit te stellen. Het vond daarvoor aan-
leiding in het politieke luchtledig, ontstaan door de rege-
ringsscrisis in Frankrijk. De "Observer" vestigde de aandacht
op de zinsnede in het Prawda-artikel van 24 Mei, luidende:
"Tegelijkertijd betekent de beraamde voorafgaande bijeen-
"komst van de drie mogendheden de voortzetting van de oude,
"geenszins gerechtvaardigde lijn van het tegenover elkaar
"stellen van de staten op grond van de ideologie en sociale
"maatschappijvorm".

Het blad acht deze zinsnede van potentieel enorm belang,

VERTROUWELIJK

aangezien het de tot heden duidelijkste verwerping is van de Stalin-Zhdanow-politiek, d.w.z. van de verdeling der wereld in twee elkaar vijandige kampen (herinnerd zij aan de verklaring bij de oprichting van het Kominform in September 1947).

"Neues Deutschland" 27-5-53 is ten opzichte van het Westen opmerkelijk "verzoenend" van toon in zijn toelichting op de Prawda-beschouwing van de vorige dag. Dit officiële orgaan der S.E.D. achtte het de vanzelfsprekende plicht van ieder partijlid en van iedere patriot, elke vredelievende Duitser met de inhoud van het Prawda-artikel volledig vertrouwd te maken. Daarbij kreeg o.a. ook de door de "Observer" geciteerde passage de volle aandacht.

Het optimisme van het Britse weekblad kan mogelijk ten dele worden verklaard uit de rol die het Engeland toedenkt als arbiter tussen Amerika en Rusland.

HOOFDSTUK II - ACTIVITEIT VAN DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATI ES.

De vijfde Mei.

De communisten, die zich tijdens de 5-Mei-betoging te Amsterdam lieten provoceren door het grove optreden van de hulppolitie zijn in ernstige mate afgeweken van de vastgestelde partijpolitiek, aldus Marcus Bakker in "De Waarheid" van 19-5-1953. Zij hadden een goede verstandhouding onmogelijk gemaakt tussen politie en defilerenden, die bij zulk een gebeurtenis - i.c. de herdenking van de nationale bevrijding - een van de belangrijkste oogmerken moet zijn. Het Partijbestuur kwam dus, zij het eerst na twee weken, tot de slotsom, dat relletjes met de politie vooralsnog weinig bevorderlijk zijn voor de communistische zaak in Nederland.

Zoals bekend, had de leiding van de C.P.N., zich nu weer eens verschuilende achter een "Herdenkingscomité 5 Mei", in feite haar volgelingen opgewekt het demonstratieverbod van de hoofdstedelijke autoriteiten naast zich neer te leggen. Dit leidde er toe, dat zich op de bevrijdingsdag naar schatting een duizendtal personen verzamelde rond het door de politie afgesloten plantsoen van het nationale monument op de Dam.

Klokke vier in de middag vroeg een kleine deputatie aan de politie ter plaatse verlof een krans te mogen leggen bij de voet van het monument. Twee personen onder geleide van een agent mochten dit huldeblijk aan de verzetsslachtoffers brengen. Het hek bleef echter gesloten, kennelijk

VERTROUWELIJK

zeer tot ongenoegen van tezelfdertijd opdringende demonstranten. Enkelingen poogden de ingang te forceren. Op dat moment hieven anderen papieren stroken boven hun hoofd met opschriften als "Vrijheid", "Geen fascisme", "E.D.G.? - Neen", "Iconsverhoging", etc. De politie greep in en verspreidde de betogers. De onrustige sfeer hield meer dan een uur aan. Met krachtige hand werden - zich hergroeperende - manifestanten uiteen gedreven.

Het is van belang de nagekomen terechtwijzing van Bakker aan het adres zijner partijgenoten te vergelijken met zijn reactie in De Waarnemer, de dag na het incident op de Dam. Hierin werd gesproken van een rustige, bewuste demonstratie van vrede- en vrijheidsliefde. Met een vriendelijk gebaar naar "de Amsterdamse agenten, die tegen deze demonstratie "in het geweer waren geroepen, maar die herhaaldelijk blijken van sympathie gaven", moesten speciaal de rechtse sociaaldemocraten en hun pers het ontgelden.

"De zgn. vrijwillige politie van de A.J.C.-leider en P.v.d.A.-voorman Henk van Laar trachtte een zo getrouw mogelijke weergave van de W.A. te bieden". "Met kracht" werd geprotesteerd tegen "de poging van Beel en burgemeester d'Ailly "om door politie-optreden een waarachtige viering van de "vijfde Mei onmogelijk te maken". Ons volk had, aldus Bakker, de vijfde Mei opnieuw veroverd op de fascistische handlangers van buiten de grens en hun Nederlandse handlangers.

Het artikel van 19 Mei j.l. doet de hoofdgedachte van Bakker's bijdrage van 6 Mei geen geweld aan. Ook dit fulmineert tegen de "provocaties van de vrijwillige politie". De nuance komt tot uiting in kritiek op "het optreden van sommige communisten", die onmiddellijk waren ingegaan op de uitdagingen. Kennelijk na rijp beraad werd in deze vorm een tactische correctie aangebracht ten gerieve van het communistische streven naar eenheid.

Als bijkomstigheid kan nog worden gewezen op de weinig radicale tekst der genoemde 5 Mei-slogans. De algemene kalk-leuze "E.D.G. is moord" werd niet vertoond.

De Verkiezingsuitslag.

De "belangrijke en opwekkende verschijnselen in het politieke leven in ons land", die Bakker een week voor de gang naar de stembus waarnam, kunnen - gezien vanuit communistisch standpunt - bezwaarlijk gelden als bewijs van een profetische blik. De gemeenteraadsverkiezingen van de 27e Mei boden de CPN althans weinig opwekkends. Niettemin stemden in Amsterdam nog ruim 103.000, d.w.z. bijna 22% van de kiesgerechtigden communistisch.

De partijpers noemde de totale uitslag een "gevaar voor levenspeil en vrede". Zij gaf in het algemeen de achteruitgang van "communisten en partijlozen" onomwonden toe, onder vaststelling van het feit, dat grote delen van de commu-

nistische kaders in de plaatsen waar verlies werd geleden onvoldoende verbonden zijn met de belangenstrijd van het werkende volk.

Deze "kaders" vormen ook die afdelingsbesturen der C.P.N., welke het, volgens partijbestuurder Bakker, "niet nodig hadden geoordeeld" aan de partij-opdracht te voldoen, zich te richten tot het plaatselijke bestuur van de P.v.d.A. met een voorstel om in het belang van de werkende bevolking de strijd tussen beide partijen te beperken (Waarheid 19-5-53). Hij bepaalde zich niet tot algemene critiek, doch signaleerde hoe zelfs in de krachtcentra van het communisme partijconsignes niet waren uitgevoerd. In zijn opsomming heet het:

"Het district Amsterdam bijv. deed aan het federatiebestuur van de P.v.d.A. niet een dergelijk voorstel. In het districtsbestuur van Twente werd de zaak nauwelijks de moeite waard geacht, ondanks de discussie, die daar reeds kort tevoren had plaats gevonden, toen een raadslid weigerde mee te werken aan de vorming van een bloklijst met partijlozen ..... omdat deze laatsten geen keiharde Marxisten waren.

"Un Wormerveer was het een kameraad, die al vele jaren op een verantwoordelijke post staat en die reeds op menig congres zijn hartelijke instemming heeft betuigd met de partij-politiek, die een felle tegenstander bleek te zijn van zulk een aanbod aan de P.v.d.A. En toch kon hem bekend zijn, dat onder de Zaanse arbeiders het denkbeeld van een gezamenlijk optreden van de P.v.d.A. en C.P.N., die samen een sterke meerderheid in de raad uitmaken, geen populaire gedachte is."

(N.B. Een half dozijn leden van het Partijbestuur der C.P.N. heeft zitting in het Districtsbestuur Amsterdam!)

De betoende vreugde over de uitslagen in Emmen steunt meer op leedvermaak (succes van de P.v.d.A.-oppositie) dan op eigen resultaten. Ook daar liep t.o.v. 1952 het aantal op de Partij uitgebrachte stemmen (2212 tegen 2446) vrij aanzienlijk terug, ondanks het persoonlijk optreden van Paul de Groot, die ter plaatse een verkiezingsrede hield.

De opmerkelijke aanwas-1952 in diverse zuidelijke industriële plaatsen ging thans weer volledig teloor.

De worsteling om uit het isolement te geraken blijft voor de partijgangers in Nederland een uiterst zware opgave.

In een volgend overzicht kan meer gedetailleerd op de verkiezingsuitslagen worden ingegaan.

Kunstenaars en intellectuelen.

Op 15 Mei hield Paul de Groot een verkiezingsrede voor "kunstenaars en intellectuelen". Kern van zijn toespraak: kunst kan slechts worden gecreëerd en genoten "met een volle buik".

Een jeugdig discussiant herinnerde aan een "wens" van het Wereldvredecongres (December 1952 - Wenen) tot het oprichten van landelijke kunstenaarsperiodieken. In zijn antwoord terzake somde de algemeen secretaris van de C.P.N. een aantal financiële en technische bezwaren op, die naar zijn mening succes bij voorbaat zouden uitsluiten. Bezwaarlijk kon hij dit gezelschap te verstaan geven, dat het Partijbestuur - vooral na zijn ervaringen met "De Vrije Katheder" - afwijzend staat tegenover een ogenschijnlijk communistisch periodiek, dat van de partijlijn afwijkende meningen zou kunnen bevatten.

NEVEN- en MANTELORGANISATIES.

Panorama.

Van de mantelorganisaties hoort men in deze lente een nieuw geluid. De korte periode van verminderde activiteit, na de afsluiting van het winterseizoen ingetreden, is alweer teneinde. Overal worden voorbereidingen getroffen om de Nederlandse deelname te verzekeren aan de komende internationale beraadslagingen en feestelijke bijeenkomsten. Voorlopig zijn er zeven zodanige ontmoetingen.

De vele malen uitgestelde internationale conferentie van medici werd gehouden van 23-25 Mei j.l. in Wenen.

Te Kopenhagen zal van 5-12 Juni gesproken worden over de "rechten van de vrouw" onder auspiciën van de Internationale Democratische Vrouwen Federatie.

De Wereld Vredesraad zal op 19 Juni a.s. vergaderen over de besluiten van het Wereldcongres der Volkeren voor de Vrede (December 1952).

De Wereld Federatie van Democratische Jeugd organiseert het 3e Wereld Jeugdcongres (25 Juli) en het 4e Wereld Jeugdfestival (2-16 Augustus), beide te Boekarest.

Het 3e Wereld Studenten Congres zal van 27 Augustus - 5 September in Warschau op initiatief van de Internationale Studenten Unie worden gehouden.

Tenslotte nam de Raad van de Internationale Vereniging van Democratische Juristen tijdens haar zitting in Braag van 10 April j.l. het besluit dit jaar een internationale conferentie van juristen te beleggen "ter verdediging van de democratische vrijheden". Hier volgend wordt voor sommige dezer internationale conferenties nader ingegaan op de door de communistische mantelorganisaties in Nederland terzake genomen voorbereidende maatregelen.

Vredesbeweging.

De in het vorige M.O. gesignaleerde onzekerheid over de te volgen koers in kringen der communistische vredesbeweging zal, naar het zich laat aanzien, binnenkort verdwijnen.

VERTROUWELIJK

Het Bureau van de Wereldvredeesraad kwam begin Mei j.l. te Stockholm bijeen. Opmerkelijk is, dat de communistische pers in ons land daaraan geringe aandacht heeft gewijd en slechts vermeldde, dat de voltallige Wereldvredeesraad op 19 Juni in Boedapest zal vergaderen. Zelfs het communiqué, na afloop van de Stockholmse vergadering uitgegeven, heeft "De Waarheid" niet gepubliceerd! De Wereldvredeesraad zal in Juni waarschijnlijk niet tot opzienbarende conclusies komen. Verhinderend of vertraging van militaire machtsvorming in het Westen blijft zijn hoofddoel. Daarom moet de wereldopinie gewonnen worden voor het jongste Russische voorstel: onderhandelingen tussen de Grote Vier over het Duitse probleem.

Langgewacht....

Wat in het (communistische) vat zit verzuurt doorgaans niet. De geldigheid van dat spreekwoord werd bewezen door het Deense communistische dagblad "Land og Folk", dat een internationale conferentie van medici van 23 tot 25 Mei a.s. te Wenen in het vooruitzicht stelde ter bestudering van de invloed van oorlog en oorlogsdreiging op de volksgezondheid. "De Waarheid" heeft hierover tot dusver niets gemeld. De Oost-Duitse pers berichtte het vertrek van een delegatie naar Wenen.

De voorgeschiedenis dezer conferentie is bekend. De Wereldvredeesraad besloot reeds in Februari 1951 "alle denkbare steun te verlenen aan de organisatie van een conferentie van medici, die is voorgesteld door bekende doktoren uit Italië en Frankrijk". Het spreekt vanzelf, dat de organisatoren het grootste belang hebben bij de opkomst of de adhaesiebetuigingen van een aantal niet-communistische artsen. In Nederland zijn de initiatiefnemers, ondanks zorgvuldige camouflage, niet in hun opzet geslaagd. De Organisatie van Nederlandse Artsen voor Oorlogsprophylaxe, die zich aanvankelijk sterk voor deze internationale conferentie interesseerde, staakte immers haar activiteit zodra bleek, dat zij voor een communistische zaak ijverde (vide M.O. 4 en 7 - 1952).

N.V.B.

Volgens "De Waarheid" hebben zich reeds deelnemers uit meer dan 70 landen opgegeven voor het van 5-12 Juni a.s. te Kopenhagen te houden Wereldcongres der Vrouwen, uitgaande van de Internationale Democratische Vrouwen Federatie (I.D.V.F.). Het hoofdbestuur van de Nederlandse Vrouwen Beweging heeft de organisatie van een Nederlandse delegatie op zich genomen. Ditmaal werd het blijkbaar niet opportuun geacht het communistische initiatief te verbergen, zulks in tegenstelling met de tactiek t.a.v. het Vredescongres in December j.l. en de Internationale conferentie ter verde-

VERTROUWELIJK

diging van de rechten van de jeugd in Maart 1953.

Het N.V.B.-hoofdbestuur wilde in Nederland conferenties organiseren voor vrouwen uit verschillende maatschappelijke milieus - werkende vrouwen, huisvrouwen en intellectuelen - en van diverse politieke en religieuze gezindheid. De meeste bijeenkomsten hadden tot dusver een "gezellig" karakter. De organisatoren speculeerden onmiskenbaar meer op het verlangen der vrouwen er eens uit te zijn dan op haar streven naar lotsverbetering.

De N.V.B. zette ten bate van het Kopenhaagse congres een "rijksdaalderactie" in. Elke vrouw, die op speciaal voor dit doel vervaardigde steunlijsten f. 2.50 bijeen bracht, zou haar naam geborduurd zien op een door de Nederlandse delegatie mee te nemen vlag. De afvaardiging van 15 personen naar Denemarken staat o.l.v. de hoofdbestuursleden M.E. Lips-Odinot, G. Blokker-de Groot en A.C.J. John-Hogenes. Geldgebrek zou verdere uitbreiding van de delegatie tot nu toe hebben verhinderd.

Communistische jeugd.

Het A.N.J.V. en de O.P.S.J. gaan onverdroten met hun actie tegen de Europese Defensie Gemeenschap voort.

Het komende (4e) Wereldjeugdfestival wordt in deze kringen gezien als een "grootse demonstratie tegen de E.D.G. en andere verdragen, die de vrede in gevaar brengen".

Een internationale voorbereidingsconferentie op 4 April j.l. te Boekarest, werd bijgewoond door K. Smits, lid van het Voorbereidingscomité in Nederland. Reis- en verblijfkosten der Nederlandse deelnemers worden geraamd op f. 150.- per persoon.

Volgens een leidende functionaris zouden zich reeds 300 deelnemers hebben opgegeven. Men stelt zich ten doel 1000 Nederlanders te bewegen het feest bij te wonen.

Piet van Staveren - nog het paradepaard der communistische propaganda - werd door de World Federation of Democratic Youth (WFDY) uitgenodigd naar Boekarest te komen. Indien de regering van Staveren "onverhoopt" voor de aanvang van het festival niet zou ontslaan uit de strafgevangenis te Leeuwarden, zal de moeder van de betrokkene als eregast worden uitgenodigd.

Studenten.

Ook de International Union of Students (I.U.S) vervolgt haar plannen ter verbreding van haar werkbasis. Dit blijkt o.a. uit:

- a. International Student Relief (I.S.R., orgaan der IUS voor steunverlening aan in fysiek of sociaal opzicht getroffen studenten) wordt door het Executieve Comité (in vergadering bijeen te Berlijn van 11-14 Maart j.l.) aangespoord

VERTROUWELIJK

- tot meer praktische samenwerking met en concrete hulpverlening aan studenten;
- b. De "World University Summer Games" van 1954 geven de IUS aanleiding in overleg te treden met nationale en internationale studentenorganisaties, al of niet aangesloten bij de IUS;
  - c. Op het komende IUS-congres (Warschau 17-8 tot 5-9-1953) zal de mogelijkheid van zgn. "associate membership" (gedeeltelijk lidmaatschap) worden besproken speciaal voor organisaties, die om een of andere reden zich tot heden niet geheel achter de IUS wilden stellen.

De IUS heeft aan de Nederlandse studenten hulp toegezegd voor de slachtoffers van de watersnood. De bedoeling zou voorzitten medicijnen ter waarde van 50.000 Tsjechische Kroenen toe te zenden aan de Amsterdamse studenten, ter verdere distributie.

Democratische Juristen.

Zoals bekend, bereidt ook de Internationale Vereniging van Democratische Juristen (I.V.D.J.) een congres "ter verdediging van de democratische vrijheden" voor.

De Nederlandse Sectie van deze Vereniging liet geruime tijd niets van zich horen. Haar voorzitter Dr B.J. Stokvis trad in October 1952 uit de communistische partij.

Het dagblad "Neues Deutschland" (8-5-1953) meldde zijn naam als ondertekenaar van een protestschrijven namens de Nederlandse Sectie, gericht tegen het voornemen der regering te Bonn om de KPD te verbieden.

De I.V.D.J. telt in Nederland, voor zover bekend, minder dan tien leden.

Volkshulp-watersnoodgebieden.

De critiek in eigen rijken ten spijt vervolgen de communistische Volkshulpcomité's hun actie voor de geteisterde gebieden. Begin Mei bezochten Henk Gortzak en Frits Reuter de Zeeuwse eilanden. Ook anderen tonen geregeld hun belangstelling. Voortdurend blijft "De Waarheid" critiek leveren op de overheidsbemoeiingen en de werking van het Nationaal Rampenfonds. De door dit fonds verstrekte voorschotten heten een druppel op een gloeiende plaat. Anderzijds wordt uitbundig melding gemaakt van nieuwe, uit het buitenland verkregen bedragen, overgemaakt aan het Landelijke Volkshulpcomité. Een brochure "Watersnood" werd door de CPN verspreid.

Op 15 Mei j.l. vertrok een tweede groep kinderen uit het rampengebied naar een vacantieverblijf in Frankrijk (Pyreneeën en de Vendée). Op kosten van de Confédération Generale du Travail (C.G.T.) was een eerste groep reeds in April j.l. verzorgd. De kinderen bleken bij terugkomst volgens "De Waarheid" van top tot teen van nieuwe kleding te

VERTROUWELIJK

zijn voorzien. De tweede groep keerde op 30 Mei j.l. in ons land terug.

HOOFDSTUK III - VAKBEWEGING

Derde W.V.V.-congres.

Het Wereldvakverbond bereidt zich voor op zijn a.s. congres in October 1953 te Wenen. Het voorlaatste congres vond in Juli 1949 te Milaan plaats. In Nederland is de terugslag van deze voorbereiding te vinden in een W.V.V.-oproep, afgedrukt in het E.V.C.-orgaan.

"Werkend Nederland" (2-5-'53) bevat te dien aanzien de bekende aansporing om de eenheid te smeden. Ook in Februari '49 werd, precies als thans, in dit E.V.C.-blad "eenheid, waarborg van vrede en vooruitgang" genoemd.

Strijd tegen fascisme, oorlog en discriminatie, alsmede voor de vrijheden en rechten van de vakbeweging en de hulp aan achtergebleven en koloniale gebieden worden ook in de nieuwe W.V.V.-oproep noodzakelijk geacht.

Speciaal wordt gesteld, dat perspectieven voor de jeugd moeten worden geopend. Het W.V.V. appelleert aan de solidariteitsgevoelens in de bewoordingen: "wij zijn verenigd op grondslag van de overtuiging, dat er een eind moet komen aan de verscherpte uitbuiting en dat discriminatie van ras, kleur, sexe of leeftijd moet worden uitgebannen".

Het communistisch Verbond stelt voorts "dat niemand de mens mag beroven van zijn heilige en elementaire vrijheden". De oorlog is niet onvermijdelijk, zo klinkt het als een echo van bekende uitspraken der Sowjet-leiders.

De oproep, gedateerd 22 April 1953, ondersteunt de strijd voor nationale zelfstandigheid en democratische vrijheden in de kapitalistische en koloniale landen. Ook al geen nieuw geluid.

Contact met anders-georganiseerden.

Het zoeken naar contact met anders-georganiseerden en wel inzonderheid met N.V.V.-ers, is reeds gedurende geruime tijd een zaak, waaraan in de E.V.C. grote aandacht wordt geschonken. Dit streven, dat vooral na het laatste E.V.C.-congres door de leiding sterk wordt gestimuleerd, is nu op internationaal niveau wederom waarneembaar.

Evenals in Juli 1951 heeft het W.V.V. zich thans, wederom tevergeefs, tot het I.V.V.V. (Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen) gewend, teneinde een gemeenschappelijk optreden te bereiken. "Tezamen wil men ieder initiatief onderzoeken, dat erop gericht is de vrede en de economische en "sociale behoeften van de werkers te verdedigen".

Het W.V.V.-verzoek van 1951 vond destijds in Nederland weinig weerklank. Enkele E.V.C.-bedrijfsbonden wendden zich tot de N.V.V.-organisaties, die de aanbieding om samen te werken afwezen.

Ook het overeenkomstige aanbod van October 1951 door Blokzijl aan de N.V.V.-leiding, vond geen gehoor.

Mijnwerkersconferentie in Berlijn.

Op 17, 18 en 19 April j.l. hield de Internationale Beroeps Afdeling Mijnen van het W.V.V. in Berlijn een conferentie voor mijnwerkers uit de landen, aangesloten bij het Schumanplan, met het doel te beraadslagen over te nemen maatregelen, die de arbeiders in staat moeten stellen de catastrofale gevolgen van het "Schuman-oorlogsplan" te bestrijden. Op de slotbijeenkomst werd een program van eisen opgesteld. De arbeiders werden opgeroepen zo spoedig mogelijk gezamenlijk demonstraties en conferenties te organiseren teneinde de internationale verbondenheid te bevestigen.

Er waren afgevaardigden uit Duitsland en diverse West- en Oost-Europese landen. Het heette, dat de delegaties uit Italië en Nederland door terreurmaatregelen van hun regeringen de conferentie niet konden bijwonen, blijkens een verslag in "Neues Deutschland", dagblad van de S.E.D..

"De Waarheid" wijdde slechts enkele regels aan de bijeenkomst zonder gewag te maken van "terreurmaatregelen" in vorenvermelde zin.

Acties De Metaal-E.V.C..

De Eenheids Vak Centrale, meer in het bijzonder de bedrijfsbond De Metaal, nam zich in 1952 voor in grote vitale metaalbedrijven stakingen te doen uitbreken. Geheel in het raam van haar stakingstactiek zou de E.V.C. ook bepaalde toestanden in de bedrijven aangrijpen bij de voorbereidingen van de door haar beoogde acties. Speciale aandacht zou worden besteed aan doelbewuste en tactische agitatie onder de N.V.V.-leden in de bedrijven, teneinde zodoende een brede basis te verkrijgen (zie M.O. 10 - 1952).

In de maand Mei 1953 werd in twee grote bedrijven, t.w. bij de Dok- en Werfmaatschappij Wilton Fijenoord N.V. en bij de Nederlandse Dok- en Scheepsbouwmaatschappij, de winstdeelregeling aangegrepen om tot agitatie over te gaan. Het voor-nemen van de E.V.C. was op 18 Mei 1953 tot een sitdownstaking bij Wilton Fijenoord te komen, welk plan evenwel faalde. Op 19 Mei 1953 legde nochtans een klein percentage werknemers het werk in de machineloods van het bedrijf neer. Naderhand werd deze actie uitgebreid tot andere afdelingen. Tegen het middaguur lag in Schiedam het gehele bedrijf stil. Ongeveer 6000 arbeiders waren bij de staking betrokken. Op de "Oude Werf" van Wilton Fijenoord te Rotterdam werd het werk in de

namiddag van de 19e Mei eveneens (door 400 man) neergelegd. Later op de dag gingen alle stakers weer aan de arbeid, nadat de directie had medegedeeld, dat de arbeiders, die verstek zouden laten gaan, zich als ontslagen dienden te beschouwen.

Alle voornemens van de E.V.C. ten spijt, is het bij de N.D.S.M. te Amsterdam niet op een staking uitgelopen. Wel vond er een demonstratie plaats voor de uitbetaling van het zgn. volle winstaandeel. Ook hierin speelde De Metaal-E.V.C. een belangrijke rol. Een vier leden tellende delegatie van samengeschoolden vóór het directie-kantoor werd op 20 Mei 1953 door de directie ontvangen. Deze maakte bekend, dat op korte termijn een beslissing van het College van Rijksbemiddelaars kon worden verwacht. Met deze mededeling namen de demonstranten genoegen.

Door het College van Rijksbemiddelaars werd inmiddels een beslissing genomen, dat van het niet uitbetaalde aandeel na 9 maanden de helft en na 2 jaar het resterende deel mag worden uitgekeerd.

Derde congres van de B.N.O.P..

Dit op 25, 26 en 27 April j.l. in Amsterdam gehouden congres werd bijgewoond door 86 gedelegeerden, merendeels Amsterdammers. Jan Stoopendaal (31-5-'97) sprak de congresrede uit. In afwijking van het in 1950 gehouden 2e B.N.O.P.-congres werd dit keer weinig aandacht besteed aan het P.T.T.-personeel. Met geen woord werd gerept over de inmiddels door B.N.O.P.-ers opgerichte zgn. neutrale vakorganisatie van P.T.T.-personeel "Ons Belang".

Over het zgn. ambtenarenverbod van December 1951 merkte Stoopendaal op, dat het doel van de reactie, n.l. de B.N.O.P. als enige strijdbare vakorganisatie van overheidsperoneel in zijn bestaan te treffen, niet is bereikt. Overigens bleek mede uit de bekend gemaakte financiële gegevens over de jaren 1950, '51 en '52 dat vooral in het laatste jaar de inkomsten uit ledencontributies met ongeveer 1/3 zijn teruggelopen. Dit heeft geleid tot bezuinigingen, zoals ontslag van bodes en tot de bedrijfs- en wijksgewijze contributie-inning, die verder moet worden doorgevoerd.

De opbouw van de organisatie verloopt niet naar wens. De geringe invloed van de B.N.O.P. wordt enerzijds geweten aan het ambtenarenverbod, anderzijds aan het feit, dat B.N.O.F.-vertegenwoordigers geen zitting krijgen in commissies van overleg.

Omtrent de te voeren vakbondspolitiek werd het volgende naar voren gebracht:

VERTROUWELIJK

- Herclassificatie en 10% verhoging van de lonen. Actie tegen werkclassificatie.
- Vooral in de kleine gemeenten liggen gunstige kansen voor actie tegen de gemeente-classificatie, omdat de komende huurverhoging daar het zwaarst zal drukken.
- De arbeidscontractanten moeten bij de wijziging van de Pensioenwet niet alleen in de pensioenregeling worden opgenomen, maar ook in vaste dienst worden aangesteld.
- Actie tegen de verwachte ambtenarenziekenfondsen.

Stoopendaal erkende in zijn rede, dat de I.B.A. "P.T.T. en Radio" van het W.V.V. de B.N.O.P. in staat stelt, voor zijn strijd in Nederland tegen regering en ondernemers lering te trekken uit de ervaringen in het buitenland. Zoals bekend is de B.N.O.P. sedert 1949 bij deze I.B.A. aangesloten. De B.N.O.P.-hoofdbestuurder Gerhard Groot-Roessink (22-10-'13) heeft zitting in het administratief comité van deze vakverenigingsinternationale.

De verkiezing van het nieuwe hoofdbestuur kwam hierop neer, dat het congrespresidium, bestaande uit vooraanstaande C.P.N.-ers, de kandidaten voordroeg en de gedelegeerden verzocht daarop hun stem uit te brengen. Uitslag:

Voorz. : Stoopendaal, Jan, 31-5-'97, won. Amsterdam.
Secr. : Brinkman, Willem, 18-4-'17, won. Amsterdam.
Penningm.: Kiburg, Antonius, 15-10-'17, won. Amsterdam.
Leden : Groot-Roessink, Gerhard, 22-10-'13, won. Amsterdam.
: Vos, Jan Willem, 5-11-'07, won. Amsterdam.
: van Eijk, Arie, 6-4-'18, won. Medemblik.
: Bezema, Jurjen, 16-9-'08, won. Groningen.
: Kloostra, Reinder, 7-12-'08, won. Den Haag.
: v.d.Paverd-de Waal, Grietje, 9-9-'07, won. Amsterdam.
: Peelen, Everardus Wilhelmus, 19-3-'04, won. Rotterdam.
: Stenacker, J.H., won. Amsterdam.

HOOFDSTUK IV - ANDERE STROMINGEN

Dienstweigering in Nederland.

Zoals bekend mag worden verondersteld, kent men in Nederland 2 soorten dienstweigeraars, nl.:

1. zij die dienst weigeren op grond van gewetensbezwaren of geloofsovertuiging;
2. zij die dienst weigeren uit politieke overwegingen.

De tot de eerste groep behorende personen dienen zich te beroepen op goddelijke of bijbelse voorschriften, die

VERTROUWELIJK

hen het doden van de medemens, ook op bevel van de overheid en in de eerste aanleg het dragen van wapenen verbieden. Zij allen doen een beroep op de "Dienstweigeringswet 1923". Indien het beroep wordt erkend, moeten zij burgerdienst vervullen en "dienen" dan meestal een jaar langer dan normaal. De hier bedoelde dienstweigeraars komen hoofdzakelijk voort uit de Christen-pacificistische organisaties "Kerk en Vrede", de Alg. Ned. Vredesactie (ANVA), de "Doopsgezinde Vredesgroep" en de "Jehova's Getuigen". Deze groepen werken niet samen met de organisaties waaruit de onder 2 genoemde dienstweigeraars voortkomen, daar, volgens de besturen van laatstgenoemde organisaties, "de Christelijke vredesorganisaties zich niet hebben ingesteld op het socialisme en altijd min of meer ondergeschikt zullen blijven aan het Kerkgenootschap waarbij zij behoren of waarvan zij deel uitmaken".

De tot de 2e categorie behorende dienstweigeraars komen voort uit de volgende organisaties, nl.: Federatie van Anarchisten in Nederland (F.A.N.) en de onafhankelijke Socialistische Jeugdbeweging (O.S.J.B.). De eerstgenoemde organisatie mag voldoende bekend worden verondersteld. De laatstgenoemde, de O.S.J.B. bestaat nog niet lang. De bestuursleden, die allen Vrije Socialist of anarchist zijn, beweren dat de O.S.J.B. een onafhankelijke socialistische beweging is, die niet bij een politieke partij is aangesloten.

De uit deze groepen voortkomende dienstweigeraars, baseren hun weigering op politieke gronden. Zij gaan uit van het feit, dat men om politieke redenen niet kan overgaan tot het vernietigen van een anders lijf of leven.

In Vrije Socialistische en Anarchistische kringen wordt de klacht gehoord, dat men over het algemeen tegenwoordig weinig vat heeft op de jeugd, die zich niet schijnt te interesseren voor de huidige problemen. Ook de O.S.J.B. maakt in een groeiproces een moeilijke tijd door.

Voor aan dienstweigeraars te verlenen steun bestaan tegenwoordig twee steunfondsen, nl.:

1. Centraal Steunfonds voor slachtoffers Principieel en Daadwerkelijk anti-militairisme, beheerd door "Kerk en Vrede" en de Doopsgezinde Vredesgroep. Het verleent steun aan alle dienstweigeraars. Ook de ANVA draagt zijn steungelden voornamelijk aan dit fonds af.
2. Landelijk steun- en propagandafonds voor militaire dienst- en arbeidswegering, beheerd door de Vrije Socialisten. Het verleent slechts steun aan dienstweigeraars, die geen beroep op de dienstweigeringswet deden, dus aan hen, die door hun weigering tot gevangenisstraf worden veroordeeld.

De organisaties Kerk en Vrede, Doopsgezinde Vredesgroep, Algemene Nederlandse Vredes Actie en Jehova's Getuigen voeren allet, actie tegen de oorlog en het militarisme. Zij propageren echter geen dienstweigering, doch steunen met raad en daad allen, die op grond van geloofs-overtuiging dienst willen weigeren.

De Vrije Socialisten en Anarchisten beweren, dat men iemand niet tot dienstweigering mag aanzetten, daar een beslissing tot deze daad door de persoon uit overtuiging moet worden genomen.

"De Wapens Neder" het bijvoegsel van "de Vrije Socialist", van 28-3-1953 bevatte nochtans een artikel over de aangekondigde parade op 30 April 1953 te Amsterdam, aldus afsluitend: "Helpt niet mede aan parades des doods", doch beantwoordt zulks met onze leuze: "Geen man, geen cent, geen hamerslag voor 't militarisme: De Wapens Neder".

Neo-nazistische activiteit.

"De Werkgemeenschap Europa in de Lage Landen", de organisatie in Nederland van de Europese Sociale Beweging (E.S.B.), die volgens haar werkprogramma er naar streeft tezamen met de nationale bewegingen in alle landen de volkeren van het Avondland in een organisch geheel te verenigen, beperkte zich er tot voor kort toe in haar orgaan "De Dialoog" (voorheen "Werkgemeenschap Europa") de "nationale Europese gedachte" te propageren.

Zij wilde geen politieke organisatie zijn of worden.

Het Aprilnummer laat een geheel ander geluid horen. Hierin wordt n.l. de mening verkondigd, dat de tijd rijp is voor de vorming van een politieke organisatie, teneinde ook in Nederland de doelstellingen van de E.S.B. te verwezenlijken.

Een der artikelen, van de hand van Paul van Tienen (voormalig SS'er) pleit openlijk voor een hernieuwde beleving van het nationaal-socialisme en het fascisme, die ontstonden "als antwoord op de vraag naar persoonlijkheid, naar de binding van mens en gemeenschap".

Alle catastrophale fouten van personen en partijen uit het jongste verleden, aldus van Tienen, kunnen niet verhinderen, dat de grote fundamentele waarheid van deze wereldbeschouwing ook nu nog een waarheid is, waarvoor miljoenen mensen bereid zijn te strijden.

Over "krachten, die de mens herstellen als totaliteit, als persoonlijkheid" schrijvend, stelt van Tienen, dat het nationaal-socialisme en fascisme "ontstonden als antwoord op de vraag naar persoonlijkheid, naar de binding van mens en gemeenschap". Democratie en communisme verschillen z.i. in zoverre, dat de een de mens als enkelwezen afzondert en de ander de mens als massawezen opsluit; democratie en communisme zijn, aldus vervolgt hij, in zoverre gelijk, dat

VERTROUWELIJK

zij beide de mens niet als meervoudig wezen begrijpen en dus niet als totaliteit grijpen.

Vermeldenswaard is ook een van dezelfde geest doortrokken bijdrage van Mr J. Wolthuis, getiteld: "De onafwendbaarheid van het Neo-Fascisme", waarmee hij voor het eerst als medewerker van "De Dialoog" voor het voetlicht treedt.

Momenteel kan nog niet worden beoordeeld of deze samenvallende activiteiten van van Tienen en Wolthuis betekenen, dat ook de Stichting "Oud-Politieke Delinquenten" zich voortaan op het politieke vlak wil begeven, dan wel of Wolthuis, die zich steeds voorstander van politiek ageren heeft betoond, eigengereid en zonder overleg met de bestuursleden van bedoelde Stichting heeft gehandeld.

Dezerzijds wordt het echter niet uitgesloten geacht, dat de Stichting "Oud-Politieke Delinquenten" rustig zal voortgaan steun aan ex-politieke delinquenten te verlenen en dat aan Paul van Tienen de actieve politieke rol is toegedacht.

Een aanwijzing hiervoor zou kunnen zijn dat van Tienen thans een handtekeningenactie heeft ingezet. De opzet hiervan is dat men door het stellen van zijn handtekening verklaart zich bewust te zijn van de noodzaak de Nationale Europese gedachte ook in Nederland door een politieke beweging te realiseren.

Of en zo ja, in hoeverre gebeurtenissen in Duitsland (gewezen moge worden op de activiteiten van Naumann c.s.) een stimulans hebben gevormd voor de thans door van Tienen en Wolthuis ontplooiende activiteit, valt voorshands niet vast te stellen.

HOOFDSTUK V - INDONESIË

Publicaties.

In afwachting van de (voorgenomen) regelmatige verschijning van het verenigingsorgaan "Indonesia Merdeka" deed de "Perhimpunan Indonesia" (P.I.) een tussen-nummer verschijnen. Hierin zijn enkele beschouwingen en berichten opgenomen, die sedert de arrestatie en verwijdering uit Nederland van de Indonesische communisten R. Sunito en Go Gien Tjwan niet meer onder de aandacht der lezers gebracht konden worden. Sedert deze gebeurtenis was het blad namelijk niet meer verspreid.

Wervingspogingen.

De "Perhimpunan Indonesia" vertoont enige activiteit door het houden van bijeenkomsten, bedoeld als scholing der

leden. Tevens tracht zij de in 1952 door de bekende communist Sudirdjo opgerichte arbeidersbond te Amsterdam ("Ikatan Buruh Indonesia") nieuw leven in te blazen. Ook in ander opzicht blijft het hoofdbestuur doende aanhang te winnen, bijv. als een bij de "Taman Persaudaraan" (vriendenkring) aangesloten organisatie. Onlangs heeft zij de E.V.C.-er Geugjes nog uitgenodigd daar een lezing te houden. Dit duidt er bovendien op, dat de P.I. niet alleen met de C.P.N. maar ook met de E.V.C. haar betrekkingen heeft gehandhaafd.

Vanuit een Indonesisch communistisch standpunt bezien is zowel het een als het ander van belang met het oog op de zgn. vrijheidsstrijd van het Indonesische volk. De Nederlandse communisten toch trachten steeds de activiteit der communisten in Indonesië, zij het direct dan wel indirect, aan te wakkeren. Zij nemen daarbij het standpunt in, dat de strijd en de uiteindelijke overwinning van de Indonesische arbeiders ook van belang is voor die der Nederlandse werkers. Met de vrijheidsstrijd in Indonesië wordt dan bedoeld die der P.K.I. en Sobsi, waarmede de "Perhimpunan Indonesia" - wat reeds geruime tijd bekend is - in contact staat. Bijzondere belangstelling heeft zij voor de Sobsi (de onder communistische leiding staande vakcentrale). Hun activiteiten lopen immers parallel: communistische beïnvloeding van de arbeiders en studenten. In een publicatie van de Sobsi werd nog onlangs gewezen op de slechte toestand waarin de studenten (in Indonesië) verkeren, die veelal naast hun studie nog moeten werken. De Sobsi wenst dat arbeiders en studenten tezamen zullen strijden om daarin verbetering te brengen.

In de jongste verslagperiode heeft de "Perhimpunan Indonesia" verder doen blijken geen afstand te hebben gedaan van haar agitatiemethode. Daarvan getuigt een door haar verspreide circulaire naar aanleiding van het niet toelaten in Nederland van de Indonesische communist (Trotzkyist) Chairul Saleh. In deze circulaire zijn weer de bekende communistische verdachtmakingen tegen Nederland gelanceerd.

Propaganda-Penetratie.

Voor de Indonesische communisten in Nederland is het uiteraard niet verborgen gebleven, dat de op blz. 18 van maandoverzicht No. 3 - 1953 genoemde "kerngroep" (China-groep) zoveel mogelijk aanhang tracht te winnen onder de Indo-Chinese studenten ten behoeve van de Mao Tse Tung-regering te Peking. Vanwege de "Panitera Peladjar dan Pemuda Indonesia" te Amsterdam worden nu pogingen aangewend (door penetratie in andere verenigingen) om Indo-Chinese studenten aan zich te binden, dus ten behoeve van Indonesië of beter: ten behoeve van de communistische strijd in Indonesië. Zowel voor bedoelde China-groep als voor de "Panitera" is het beoogde doel niet zo eenvoudig. Er zijn

VERTROUWELIJK

immers nog steeds vele Indo-Chinezen, die niets van het communisme willen weten. Verspreiding van communistische lectuur van de "International Union of Students", waarmede de "Panitera" zich ook wel belast, zal daarin naar het voorkomt in het algemeen niet veel verandering kunnen brengen. Nochtans: elke Indo-Chinees, die zich gewonnen geeft, betekent zowel voor de China-groep als voor "Panitera" winst.

Dat uit Peking propagandistische lectuur in Nederland binnenkomt blijkt nog geregeld. Hieronder bevindt zich o.a. het esperantogeschrift "El Popola Cinio". Voor dit reeds eerder bekend geworden periodiek heeft een te Wormerveer wonende lezer van "De Waarheid" in dit blad propaganda gemaakt. Aanbevolen wordt het Chinese blad in zijn propaganda te steunen, waarmede allereerst bedoeld wordt zich te abonneren.

Tot de andere bladen, die geregeld gesignaleerd worden behoren "China Pictorial" en het te Peking verschijnende "Volksdagblad". Dit blad wordt o.a. door Chinese schepelingen uit Singapore meegebracht en in gelegenheden, waar Chinezen plegen te komen, achtergelaten.

1-6-1953

HOOFDSTUK VI - Voor overzicht stakingen in April 1953
zie blz. 21.

OVERZICHT DER STAKINGEN IN APRIL 1953.

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	V o l g n o
Ned. Heide Mij werk uitvoerende te Irnsum (gem. Rauwerderhem).	Protest tegen de werkbaas, die de lon- nen zou hebben ge- drukt.	ANAB-MVV bemiddelde.	Werkbaas werd vervangen.	1.
MV Confectie- atelier v/h L. de Roos te Arnhem.	Protest tegen ontslag bedrijfsleider.	MVV bemiddel- de.	Geen resultaat.	2.
MV Philips te Oss.	Mededeling directie dat het aantal ge- presteerde eenheden per uur van 80 moest worden teruggebracht op 75, teneinde de kwaliteit van het product op te voeren, hetgeen loonsverla- ging betekende.	Geen.	Geen.	3.